

[Tove Lindbo Larsen]

Man skal være opmærksom på, at en skade ikke alene kan udsætte mennesker for unødige lidelser og måske oven i købet dødsfald. Der kan også knytte sig megen økonomi til en sådan situation. Det gælder både for forbrugeren og for erhvervene.

Der har lydt mange forskrækkede udtalelser eller advarsler fra erhvervenes side. Det mener jeg ikke er relevant. Man har talt om problemer med manglende lyst til produktudvikling. Det tror jeg ikke på. Langt de fleste producenter er interesseret i at lave kvalitetsvarer, og de er interesseret i at få nogle normer at gå frem efter. Et godt renommé er meget værd i en markedsføringsproces. Skulle farlige og dårlige produkter forsvinde fra markedet, synes jeg faktisk det ville være helt fint.

En frygt for, at ingen vil fremstille produkter, mener jeg er helt unødig. I virkeligheden drejer det sig om at opfylde markedsføringskrav, krav om oplysning om produkter, udfærdigelse af brugsanvisning m.v.

Jeg vil gerne præcisere, at der ikke er tale om forhåndsgodkendelse, men at man opstiller nogle krav, der skal efterleves. Det er væsentligt for os at markere, at loven skal omfatte både dansk-producerede varer og importvarer, således at dansk arbejde ikke diskrimineres i forhold til udenlandsk.

Der stilles naturligvis også krav til forbrugerne. Der kan ikke gøres ansvar gældende, hvis forbrugerne ikke anvender produktet på normal måde efter dets umiddelbare formål. Ved misrøgt og mistolkning af tydelige oplysninger og brugsanvisninger kan der naturligvis ikke gøres ansvar gældende. Det betyder efter vor opfattelse, at oplysninger og brugsanvisninger skal foreligge på dansk, og det må vel også siges at være et rimeligt krav i Danmark.

Til at varetage produktsikkerhedsbestemmelserne mener vi, at det må være mest hensigtsmæssigt med et særligt administrativt organ. Man kunne kalde det et produktsikkerhedsråd. Det giver sig selv, at der i et sådant råd skal være særlig sagkyndige, juridisk, lægeligt, teknisk, men at der selvfølgelig også skal være repræsentanter for interesseorganisationer. Forbrugerrepræsentationen skal vægtes stærkt.

Det er ikke tanken at opbygge et stort og nyt bureaukрати, men det er tanken, at vi opbygger et organ, der giver oplysninger og

laver regler, sådan at det faktisk bliver selvregulerende på området og derved bliver til hjælp for alle. Rådet skulle kunne bruges af såvel producenter som importører og forhandlere og selvfølgelig også af forbrugerne. Vi mener, at det er af stor betydning, at rådet selv kan indhente relevante oplysninger for at varetage sit hverv.

Rådet skal ligeledes kunne tage opgaver og enkeltsager op. Hvis man er blevet opmærksom på et produkt eller en produkttype eller en vare, en tjenesteydelse, der kan give fare for død eller skade på person eller ting, er det vigtigt, at der er nogle, der tager sig denne opgave på, og vi mener ikke, at det er en opgave, forbrugerombudsmanden kan klare, hvad industriministeren argumenterede så hårdt for. Naturligvis er der pligt til omgående information fra dette råd for at imødegå skader eller ulykker, lige så vel som varer kan kræves hjemtaget fra markedet. Rådets afgørelser bør være endelige.

Vi mener, at man med en sådan lovgivning kan hindre mange skader og ulykker, men 100 pct. sikkerhed kan det være svært at opnå. Derfor er en produktansvarslov også nødvendig. En sådan ansvarslov kan have forebyggende effekt ud over det at sikre forbrugerne en rimelig erstatning efter en forvoldt skade. Erstatningsansvar skal kunne gøres gældende ved udviklingsskader og i visse tilfælde også ved systemskader.

Det er vores opfattelse, at bevisbyrden for, at der ikke kan kræves erstatning i forhold til produktet, varen eller tjenesteydelsen, ligger hos producent, importør, markedsfører eller sælger. Forbrugeren skal efter vores mening ikke koster fra det ene led til det andet led i kæden, men skal kunne gøre krav gældende mod det nærmeste led i erhvervskæden. Det bliver den pågældende selv, der skal gøre regreskrav gældende.

Nu kan man som forbruger aldrig være sikker på, at den ansvarshavende kan opfylde kravene, og man kan heller ikke være sikker på, at ansvaret kan placeres. Derfor ønsker vi samtidig at få oprettet en garantifond eller en kollektiv forsikring. Det vil også være i erhvervslivets interesse at få etableret noget sådant. Om den enkelte ønsker yderligere forsikringer, og hvordan disse skal udformes, må være op til én selv og forsikringselskaberne.